Extinderea legislației Vechiului Regat în Bucovina

Lege românească în țară românească

Din primul ceas când s'a pus problema unificării legislative a României Unite, noi am afirmat un punct de vedere și ne-am fixat o atitudine, ce suntem fericiți să constatăm că birue deopotrivă astăzi.

Am susținut anume că această operă de hotăritor interes pentru desăvârșirea unirei Țării nu se poate împlini prin legi imediate, noui. Studiul lor, elaborarea, desbaterea, legiferarea și aclimatizarea lor ar dura atâta vreme încât menținerea legilor regionale actuale până atunci, ar însemna o adevărată anarhie în dreptul românesc și în administrarea justiției românești.

Am cerut de aceea ca, în adăstarea legilor noui, moderne, spre cari se tinde, unificarea legislativă să se săvârșească prin neîntârziata extindere a legiuirilor Vechiului Regat pe tot cuprinsul țării.

N'am fost însă ascultați.

Aveam totuși dreptate.

Arătam apoi, în recapitulările noastre judiciare din 1927 — ca și mai înainte, ca și mai apoi — cu legitimă și românească îngrijorare, situația tragică în care ne găseam sub acest raport, ca țară și ca neam:

„Pe tot teritoriul unit și unitar, deapururi întrupat în hotarele firești, al României Noui, se aplică încă legi și legiuiri străine, moștenite dela diversele vechi stăpâniri, ce mențin astfel în regiunile realipite patriei concepțiuni de viață publică, mentalități și instituții eteroclite, profund deosebite între ele și mai ales de noi, de sufletul nostru latin, opuse concepțiunilor mentalității și instituțiunilor juridice ale României și ale românilor".

In 1928, sub ministeriatul de justiție de pe atunci al d-lui Stelian Popescu, s'a încercat să se pună capăt acestei stări intolerabile.

Titularul departamentului a propus și guvernul a adoptat această propunere: extinderea pe tot cuprinsul țării a legiuirilor ce au cârmuit și ridicat Vechiul Regat.

Opera nu s'a putut făuri totuși integral. Iar inițiatorul ei a trebuit să se mulțumească doar cu o înfăptuire parțială.

In 1928, s'a isbutit anume, prin strădania d-lui Stelian Popescu, ca ministru al justiției, să se asigure cea dintâi revărsare a legilor Vechiului Regat în Basarabia, și să se statornicească în ăst chip și justiție națională, și lege românească, și temeiuri noui de înălțarea prestigiului nostru ca stat și ca națiune, peste Prut.

In anul judiciar următor, 1929, am fost îndreptățiți de aceia să constatăm consecințele imediate ale acestei realizări.

„Impusă, ca remediu suprem stărilor alarmante de lucruri ce s'au înscăunat în provincia soră de peste Prut, în cursul anilor de vitregă stăpânire rusească, și din cauza haosului de legiuiri mărunte străvechi și străine — măsura extinderii răspunde totodată și cugetului și cererei unanime, basarabene, așa precum s'a văzut în primele zile de aplicare".

Această încercare luminată și atât de ferm ocrotită de cârmuitorii țării, a mai avut însă un rol : acela de a verifica definitiv, eficacitatea sistemului unicării prin extindere.

Subliniam, ca urmare, în această privință, tot în anul nostru judiciar, următoarele:

„Legea d-lui Stelian Popescu a mai rezolvat însă — atât prin soluția ei, românească, cât și prin rezultatele ei, binefăcătoare — și o veche problemă în fața căreia șovăind toate guvernele, dela unire încoace, n'au putut fixa o linie categorică de direcție: problema legislațiunei unitare și unificatoare".

Se dovedise anume că legea veche românească, legea României Mici, — crescută în strădanie eroică și hrănită la cultura Apusului — e cu mult superioară tuturor legiuirilor străine în vigoare în noule ținuturi, în orice caz mai răspicată, mai satisfăcătoare, mai echitabilă și mai din plin dătătoare, tuturor nevoilor de drept și de dreptate ale justițiabililor.

S'a reușit chiar — ceeace n'au reușit legile periferice și de silnicie să obțină în atât amar de vreme, — să se rânduiască pentru totdeauna în suflete și în conștiințe doar în câțiva ani de aplicare.

Au trecut însă iarăși anii. Și nu s'a mai făcut nimic.

Restaurația a adus pentru noi, și pe acest câmp de preocupări, o concepție de unificare nouă.

Scriam dealtfel în 1931 :

„Iată dece anul judiciar 1930 este un an sterp în munca menită să făurească unitatea legislativă a Țării".

„Nădăjduim că restabilirea ordinei normale — prin înălțarea pe tronul țării a M. S. Regelui Carol al II-lea și prin chemarea factorilor de adevărată răspundere și autoritate la împlinirea rosturilor lor, — va curma în anul 1931 stările de lucru de provizorat, de desmăț, de abuz, de desordine morală și de exasperantă inacțiune ce au bântuit anul 1930, și va asigura reluarea firului de viață — vremelnic întrerupt ca sub un vis urât — a scumpei noastre țări, spre un viitor mai senin, mai spornic, mai făgăduitor de bine obștesc, pe care îl merită pe deplin și în care credem cu toată tăria...".

Și nu ne-am înșelat. Căci în curând după aceasta, sub ministeriatele d-lor Mihai Popovici și Victor Antonescu, comisiunile de elaborarea codurilor de unificare au isbutit să confecționeze încă o serie de ante proecte.

Nu erau pe linia vederilor noastre.

Noi am preconizat unificarea țării, sub raportul legilor, prin extinderea celor care cârmuesc viața publică și privată din Vechiul Regat.

Am prețuit totuși opera legiuitorului, scriind între altele despre aceste fericite înfăptuiri următoarele:

„Cea dintâi slovă așternută de noi pe această linie de credință a fost statornic închinată unificării legislative. Am fost dealtfel printre puținii care am văzut permanent necesitatea națională a desăvârșirii operei de unificare a țării prin făurirea unor legi unitare, și am luptat fervent contra piedicilor răvășite în calea acestei strădanii.

Ne bucurăm de aceea ca de o biruință, CE ESTE ȘI A NOASTRA, că lucrările purcese pe acest tărâm au izbutit să atingă un început de realizare".

Incăodată: nu era ceeace am voit și nici ceeace am propus, întotdeauna, pe acest făgaș de realizări.

Noi nu credem în legi nouinoute, fabricate în pripă și la umbra altora, streine, oricât de moderne.

Acestea pot fi potrivite să promoveze, lent, instituțiunile curente.

Nu le pot înlocui însă și nici destrăma dela o zi la alta, pe cele pătrunse în firea și duhul poporului.

Noi credem în legea noastră — și pe ea o vedem folositoare, demnă, luminoasă și strict pe seama poporului nostru.

Legile topesc într'însele sufletul și conștiința, avânturile și judecata popoarelor din cari au răsărit și pe cari sunt menite să le cârmuiască. Tocmai de aceea sunt legi românești, pentru români, legi turcești pentru turci, legi streine pentru străinii respectivi.

Ne-am îndărătnicit din această convingere să credem că unificarea țării românești unite trebue durată numai prin extinderea legilor poporului românesc peste toată țara reîntregită.

Guvernul actual al M. S. Regelui Carol al II-lea și ministrul justiției, d. Victor Iamandi. au înțeles și au împărtășit acest mod de a vedea.

Reluând deaceea opera de unificare legislativă a țării de acolo de unde fusese lăsată în 1928, când toate legile vechiului regat s'au extins pur și simplu în țara basarabilor și pentru populația Basarabiei, guvernul actual a extins aceste legi și în Bucovina.

Sperăm însă că opera începută prin extinderea legilor vechiului regat în Basarabia sub ministeriatul Stelian Popescu din 1928 și continuată prin extinderea aceloraș legi în Bucovina acum în 1938, nu se va opri aici. Ci va fi întregită, în fine, pe tot cuprinsul României.

Ion I. Nedelescu

Alte telegrame primite de d. ministru V. Iamandi

Cu ocazia introducerii legislației române în Bucovina, numeroși intelectuali, precum și conducătorii autorităților de stat din această regiune, au ținut să aducă prinosul lor de recunoștință d-lui ministru al justiției Victor Iamandi, pentru opera patriotică a unificării codurilor în Bucovina.

Dăm mai jos o parte din numeroasele telegrame de omagiu adresate d-lui ministru Victor Iamandi :

Curtea administrativă Cernăuți, fericită să vadă aplicându-se în circumscripția sa legile Țării Mame, vă roagă să binevoiți a primi adânca ei mulțumire și vie recunoștință pentru opera de unificare legislativă a domniei voastre menită să aducă unificarea sufletească a tuturor.

Președinte, **Petre St. Stoica**

*

Baroul Bucovina vă felicită și vă mulțumește din tot sufletul pentru opera de unificare înfăptuită prin extinderea legislației din Vechiul Regat în Bucovina.

Decanul Baroului,
Dr. Nicu Săveanu

*

Tinerii avocați stagiari români creștini din Baroul Bucovinei cu ocazia extinderi aplicării legiuirilor din Vechiul Regat și în Bucovina, vă exprimă omagiu de recunoștință și vă urează o viață fericită.

Avocat, **Stelli Cessen**

*

In numele instanțelor județorești din Bucovina, s'au primit numeroase telegrame de omagiu și anume :

Judecător șef al judecătoriei Stănești de jos, Florești eanu.

Judecător șef al judecătoriei mixte Vijnița, Dr. Hicke.

Judecătoria mixtă Solca, jude șef Ștefan Schnilch.

Magistrații tribunalului, parchetului și judecătoriei de pace Suceava, prin d. președinte Dr. Eusebie Sârbu.

Judecătoria mixtă Cosmeni, judecător șef Dr. Sireteanu.

Judecătoria mixtă Cernăuți, dr. Octavian Tarnavschi.

Judecătoria mixtă Zastavna, judec. șef Iosef Ewiatkowski.

Judecătoria rurală Boian, judecător șef B. Ostaticiuc.

Judecătoria mixtă Sadagura, judec. Prelipceanu și Bonner.

Tribunalul Storojinet, președinte Constantin Ioachim.

*

Populația orașului Siret jud. Rădăuți, vă transmite prin mine cu ocazia extinderii legislației din Vechiul Regat în Bucovina, omagii și respectuoase mulțumiri pentru această operă de mare înțelepciune.

Primarul orașului Siret,
Căpitan în retr. **Ioan Halip**

*

Vă rog să primiți respectuoase felicitări pentru opera românească de unificare legislativă prin introducerea codului civil, procedurii civile și codului comercial român în Bucovina. Vă rog să dați curs sentimentului unanim românesc și să extindeți aceste coduri și în Ardeal, căci există aceiași rațiune care v'a determinat să unificați legislația din Bucovina și în plus necesitățile de ordin național și sufletesc cer în această provincie ca unificarea să se realizeze cu o oră mai de vreme.

Filipescu Constantin, președinte secția I, Curtea de apel Cluj.

DELATORII

„Neamul Românesc" de Marți seară publică următorul articol al d-lui prof. N. Iorga:

In vechea Romă, unde s'a vărsat atâta sânge nevinovat și unde au căzut și fruntașii lumii politice, victime ale proscripțiilor pe care și ei le hotăriseră față de alții, nu exista o speță de oameni mai acoperiți de desgustul public, păstrat și în paginile istorice, decât delatorii.

Erau aceia cari, profitând de timpuri anormale, care cer dictaturile, își satisfăceau toate patimile, a răsbunării, a lăcomiei de avere, pârând pe alții și aducându-li nenorocirea. Sicofanții Atenei erau niște îngeri pe lângă acești Draci împelițați.

Am avut și noi astfel de monstruoase tipuri de perversiune. Pe vremea răscoalelor s'au împușcat atâția săteni nevinovați după denunțul proprietarului sau arendașului, jignit de dârzenia lor. Și acuma strigă încă sângele lor.

Să fim cu luare aminte. Folosindu-se de împrejurările neobișnuite de astăzi, iar umblă delatorii.

Iscodesc lucruri neexistente, arată cu degetul oameni cari n'au urmărit niciodată scopuri revoluționare, duc la ruină oameni și familii care blastămă.

Eu știu ce spun.

Și cred că aceste cuvinte, cărora li se îngăduie sinceritatea lor absolută, vor fi luate în samă :

Să nu se asculte delatorii!!

N. IORGA

HENRY BAERLEIN, UN VECHI PRIETEN AL ROMÂNIEI, IN CAPITALĂ

D. Henry Baerlein, cunoscutul scriitor englez a sosit la București. Vechi prieten al României, d-sa va rămâne în țară mai mult timp pentru a scrie o nouă carte despre noi.

Autor a mai multor romane și scrieri de călătorie, a scris printre altele „And so to Transylvania" și „Bessarabia and Beyond", ambele lucrări cuprinzând impresiile pe care le-a culeș în timpul popasurilor pe care le-a făcut în satele din Transilvania, sau pe la mânăstirile bucovinene.

De data aceasta își propune să scrie o lucrare mai cuprinzătoare care să procure lumii de limba engleză ocaziunea unei mai complecte și mai înțelegătoare cunoaștere a vieții și aspiraiunilor românești.

Nimic nu desparte Iugoslavia de Anglia și Franța

Belgrad, 4 (Rador). — **Agenția telegrafică iugoslavă (Avala) transmite :**

Ziarul „Samuprava" publică un articol intitulat „Lecția faptelor".

In acest articol se scrie, între altele : „Specialiștii și profesorii „cari între timp au criticat politica guvernului, să răspundă azi cum stau cu argumentele lor. Uniunea radicală iugoslavă n'a depășit nici democrațiile, nici marile puteri democratice din Occident. Nimic nu desparte Iugoslavia de Anglia și Franța, cu care a rămas în cele mai bune relațiuni de amiciție. Nu trebue să se uite că frontierele Iugoslaviei se găsesc în imediata apropiere a două mari puteri, de care ea este legată prin interese economice considerabile și cu care ea nu are nici un diferend politic. De ce oare nu am avea cu ele raporturi de vecini leali și de buni amici ? Aceasta ne este dictată de propriile noastre interese. Orice altă politică nu ar fi o politică a Iugoslaviei, ci o politică făcută pentru contul altuia".

Acordul dela Muenchen în discuția Camerei Comunelor

Londra, 4 (Rador). — **Camera Comunelor a ținut ședință Luni noaptea până către ziuă.**

După discursul d-lui Eden au luat cuvântul mai mulți oratori, printre cari d-nii Lansbury și Henderson.

Sir Samuel Hoare, ministrul internelor, răspunzând apoi opoziției, în numele guvernului, referindu-se la cele declarate de d. Duff Cooper, a declarat că guvernul britanic a făcut cunoscut Reichului poziția sa fără ambiguitate. In ce privește Rusia, oratorul remarcă faptul că Marea Britanie neavând niciun tratat cu ea, nu avea să o consulte. Guvernul britanic a lăsat această grije pe seama guvernului francez.

Ministrul Internelor declară că regretă lovitura dată Cehoslovaciei, însă adaogă : „Sunt sigur că dacă am fi mers mai departe ne-am afla acum într'un război mondial. Am adoptat singura atitudine posibilă. Aceasta era indispensabil pentru pacea mondială și pentru republica cehoslovacă. Atitudinea noastră i-a permis să supraviețuiască".

Sir Samuel Hoare emite apoi părerea că toate marile puteri, între cari și Rusia, trebuie să participe la garanția dată Cehoslovaciei, care astfel se va bucura de o „securitate tot atât de mare ca și aceia de care se bucură Elveția".

D-sa dă apoi asigurări d-lui Eden că guvernul va veghia asupra soartei prizonierilor cehi din Germania.

Oratorul a încheiat afirmând că guvernul nu are deloc intenția să încetinească ritmul măsurilor luate în domeniul apărării naționale.

Sir John Simon și d. Malcolm MacDonald au depus, în numele primului ministru, o moțiune în care se spune: „Camera Comunelor aprobă politica guvernului Majestății Sale, grație căreia războiul a fost înlăturat în cursul crizei recente și acordă sprijinul său sforțărilor guvernului în vederea asigurării unei păci trainice".

Votul asupra moțiunei prezentate se va produce în ședința de Miercuri.

ŞEDINŢA DE MARŢI

Londra, 4 (Rador).— **Camera Comunelor a reluat Marți după amiază discuția asupra acordului dela Muenchen. Votul va fi dat de abia Miercuri seara.**

Partidul laburist a hotărît Marți dimineața să depună un amendament motivat de moțiunea de încredere în guvern. Amendamentul laburist va cere întoarcerea la o politică de securitate colectivă și convocarea unei conferințe mondiale.

La începutul ședinței, d. Greenwood, deputat laburist, a pus întrebări primului ministru cu privire la continuarea propagandei statiunilor germane de radio, care tind a creia divergențe între slovaci și cehi spre a distruge astfel bazele statului cehoslovac. El a cerut să i se răspundă dacă guvernul din Londra, ținând seama de garanția din acordul dela Muenchen, nu va face un demers pe lângă guvernul german.

D. Chamberlain a răspuns că ambasadorul britanic la Berlin ar fi făcut un asemenea demers și că este necesar să se aștepte raportul său oficial înainte de a se lua în considerare noui demersuri.

Maiorul Attlee a cerut apoi să se admită urgența pentru a se discuta, înaintea altor chestiuni, problema garanției acordate Cehoslovaciei, care constitue o nouă orientare în politica externă britanică. Deasemeni a cerut urgența pentru chestiunea împrumutului ce urmează să fie acordat Cehoslovaciei.

D. Chamberlain a răspuns că va lua în considerarea propunerile maiorului Attlee și că le va da ulterior un răspuns.

La reluarea desbaterilor asupra acordului dela Muenchen, deputatul Morison a criticat politica d-lui Chamberlain, pe care l-a învinuit că s'ar fi prezentat în fața Cancelarului Hitler în atitudinea unui solicitator. Primul ministru nu trebuia să vină ca purtător de cuvânt nervos al Marei Britanii, ci ca reprezentantul ferm și autorizat al Angliei, Franței, Rusiei Sovietice, Cehoslovaciei și poate al altor puteri europene. In asemenea împrejurări, d. Hitler și Mussolini ar fi avut a se teme tot atât cât și d. Chamberlain. Tot ce am obținut este cuvântul celor doi dictatori. Dar, — afirmă oratorul laburist, — d. Hitler și-a mai călcat cuvântul în diferite împrejurări. „Fascismul consideră ca o rătăcire a-ți ține cuvântul când este avantajos a-l călca". Oratorul afirmă apoi că, dacă Anglia ar fi dus o politică „realistă", Polonia și țările din sud-estul Europei ar fi urmat-o în politica ei colectivă de pace. Ducele însuși s'ar fi temut ca totdeauna de d. Hitler.

D. Morison crede că pe viitor n'ar mai exista altă posibilitate decât sau ca Anglia și Franța să se supună voinței d-lor Hitler și Mussolini, sau să se ia în considerare un război între Franța și Anglia de o parte, Germania și Italia de altă parte.

D. Burgin, ministrul transporturilor, răspunzând oratorului afirmă că acesta nu a examinat faptele, ci s'a mărginit să atace politica externă a guvernului.

Omul depe stradă știe azi, a adăugat oratorul, că în cursul unui week-end ne-am aflat față în față cu cel mai grozav dintre războaele pe care le-a cunoscut omenirea și că pacea a fost asigurată prin fapta unui singur om.

AMENDAMENTUL LABURIST LA MOȚIUNEA DE INCREDERE

Londra, 4 (Rador).— **Amendamentul laburist la moțiunea de încredere în guvern afirmă că pacea nu a fost salvată decât vremelnic și că nu se poate aproba o politică externă care a dus la sacrificarea Cehoslovaciei sub amenințarea forței armate și la umilirea Angliei, pe care a expus-o la grave primejdii. Amendamentul cere apoi reluarea politicei de securitate colectivă prin Societatea Națiunilor și convocarea imediată a unei conferințe mondiale spre a se creia bazele economice și politice ale unei păci durabile.**

D. Greenwood va susține amendamentul acesta în ședința de Miercuri a Camerii Comunelor.

Expunerea lordului Halifax în Camera lorzilor

Londra, 4 (Rador). — **Lordul Halifax, ministrul afacerilor străine, a făcut eri o expunere în ședința Camerei Lorzilor, asupra recentei crize europene.**

D-sa a declarat între altele că Marea Britanie a observat, în cursul ultimului conflict, două principii. Primul principiu a fost acela că trebuia să se facă ceva pentru satisfacerea revendicărilor germane cu privire la populația sudetă din Cehoslovacia. Al doilea, că, indiferent de ce s'ar fi putut crede de astfel de revendicări abstracte, realizarea lor prin forță ar fi deschis calea spre distrugerea întregei ordine europene și a relațiunilor dintre națiuni, cari singure pot să constituie bazele unei securități.

De aceia Marea Britanie a susținut necesitatea de a se ceda teritoriile cu majoritate germană.

Lordul Halifax a declarat apoi că a fost întrebat de ce Sovietele n'au participat la discuțiunile relative la Cehoslovacia. După cum a declarat ambasadorului Sovietelor, cu o zi sau două mai înainte, d-sa a socotit că este de un interes vital, dacă pacea trebuia să fie salvată, să se lucreze repede și guvernul britanic era convins că diriguitorii Germaniei și Italiei ar fi declinat cu siguranță invitația de a discuta la o conferință la care ar fi fost reprezentat și guvernul sovietic.

Ministrul afacerilor străine a exprimat speranța că Camera Lorzilor va accepta nouile angajamente luate de Marea Britanie în ce privește nouile frontiere ale Cehoslovaciei și a terminat afirmând că este convins că niciun membru al Camerii Lorzilor nu va ezita să-și afirme simpatia sa pentru președintele Beneș.

*

Londra, 4 (Rador). — **Lordul Halifax a declarat azi următoarele în Camera Lorzilor :**

„Desigur că conducătorii guvernelor italian și german nu ar fi acceptat, cel puțin fără discuții preliminare pe care timpul nu le îngăduia să fie începute, a participa la conferința dela Muenchen în prezența unui reprezentant al guvernului sovietic".

Acest fapt însă „nu înseamnă câtuși de puțin, a adăugat ministrul, că noi sau guvernul francez am dori mai puțin să menținem înțelegerea și relațiile cu guvernul sovietic".

Lordul Baldwin aprobă politica d-lui Chamberlain

Londra, 4 (Rador). — *In ședința de azi a Camerei Lorzilor, lordul Baldwin a aprobat politica d-lui Chamberlain. El s'a opus ideilor răspândite uneori în Anglia, după care într'o zi Anglia tot va trebui să se bată și că în cazul acesta ar fi bine să se bată imediat. Un război, a spus oratorul, nu este nici odată cu totul inevitabil. Dar dacă ar fi probabil cu 95 la sută, aș lupta până la ultima suflare pentru a salva ultimele 5 la sută șanse ale păcii.*

Oratorul a adăugat că rămâne partizan al reînarmării, a afirmat că anul viitor va aduce și mai multe dificultăți și că azi nu mai trebue să fie diferențe de partide și opoziție trebue să fie pusă zilnic în curent cu starea apărării naționale.

—xXx⊙●⊙xXx—

Inspecțiile generalului Gamelin

Paris, 4 (Rador). — *Generalul Gamelin a trecut în revistă Marți, la ora 7, toate trupele din garnizoana Mulhouse.*

Cu toată ora matinală și cu toate că ploua, mii de persoane se adunaseră în piața unde a avut loc trecerea în revistă.

La ora 8 și 20, generalul Gamelin a sosit la Colmar, unde a primit defilarea trupelor din regimentul 152 infanterie.

La ora 9, comandantul suprem al armatei franceze și-a continuat călătoria spre Strasbourg.

*

Strasbourg, 4 (Rador). — *Orașul Strasbourg, împodobit sărbătorește pe drapele tricolore, a dat acum câteva zile numele d-lor Daladier și Chamberlain la două mari străzi ale lui.*

Astăzi, Strasbourgul a sărbătorit cu un avânt patriotic de neuitat pe generalul Gamelin și armata franceză. După ce a inspectat lucrările fortificate dela podul Kchl, generalul Gamelin a sosit aici, fiind salutat de populație, adunată într'un număr enorm cu ovații delirante.

A urmat o defilare a trupelor într'o ordine și o ținută admirabilă cu participarea a 35.000 de soldați din toate armele, infanterie, artilerie, vânători, husari, transmisiuni, geniu și tankuri.

Această prezentare a trupelor, ca și impresionnatul material de război desfășurat a umplut de încredere și recunoștință mulțimea entuziastă, care nu a încetat de a aclama armata și pe șeful ei, generalul Gamelin.

*

Nancy, 4 (Rador). — *Venind dela Strasbourg generalul Gamelin a sosit aici la ora 18.*

După ce a trecut în revistă trupele în piața Stanislas, generalismul s'a dus la primărie. Populația l-a aclamat frenetic. Generalul a trebuit să se arate de câteva ori în balcon, pentru a răspunde la uralele populației.

—xXx⊙●⊙xXx—

Polonia nu va aplica „sancțiuni individuale" contra Japoniei

Tokio, 4 (Rador). — **Polonia a anunțat guvernul japonez că nu va aplica „sancțiuni individuale" contra Japoniei, cu toată hotărirea Societății Națiunilor de a invoca aplicarea art. 16 în conflictul din Extremul Orient.**

—xXx⊙●⊙xXx—

Incendiu mare in Volhinia

Varșovia, 4 (Rador). — **Un puternic incendiu a distrus 150 case de locuit din satul Lubikowcze (Volhinia).**

Au rămas fără adăpost peste 100 familii.

Focul a nimicit și numeroase grajduri.

Pagubele sunt foarte mari.

—xxx❖xxx—

Alte victime ale exploziei din Marsilia

Marsilia, 4 (Rador). — **Trei din persoanele rănite în cursul exploziei de Luni Iela o fabrică de uleiuri din Marsilia, au încetat din viață Marți dimineața.**

Numărul morților depe urma acestei explozii se ridică astfel la 9.

—xxx❖xxx—

Cum înțeleg Statele-Unite pacea permanentă

Washington, 4 (Rador). — **D. Sumner Welles a pronunțat Luni seara un discurs la postul de radiodifuziune arătând cum s'a manifestat politica externă a Statelor Unite în cursul crizei din Cehoslovacia.**

Oratorul a constatat că după criza din săptămâna trecută, „azi, poate mai mult decât în orice alt moment din ultimii 20 ani, s'a prezentat națiunilor ocazia să stabilească o nouă ordine mondială bazată pe justiție și drept".

D. Sumner Welles a lansat apoi un apel în favoarea limitării și reducerii înarmărilor și a unui acord mondial pentru reconstrucția economiei, „fără de care nu pot să existe nici bună stare, nici stabilitate internațională".

In sfârșit, oratorul a amintit că pacea permanentă nu poate să subziste decât dacă se ține seamă de următoarele principii : „respectarea cuvântului dat, neintervenția în afacerile interne ale altor țări, reglementarea diferendelor și revizuirea tratatelor, dacă este necesar, pe calea negocierilor pacifice, mai de grabă în spirit de echitate, decât prin recurgerea la forță sau sub amenințarea forței, respectarea drepturilor celorlalte națiuni în aceiași măsură în care acestea speră ca propriile lor drepturi să fie respectate".

Mesagiul d-lui Daladier către d. Chamberlain

Paris, 4 (Rador). — **Ca răspuns la scrisoarea primului ministru al Marei Britanii, d. Daladier a trimis următorul mesagiu d-lui Chamberlain :**

„Scumpe domnule Chamberlain, Vă mulțumesc pentru omagiul dv. care a mișcat adânc națiunea franceză.

Sentimentele pe care le exprimați corespund simțămintelor ei. In cursul acestei crize, Franța a simțit strângându-se și mai mult legăturile de cordială amiciție și stimă care o unesc de națiunea britanică.

Ca toți compatrioții mei, am admirat înflăcărata dv. voință de pace precum și înalta și ferma dv. înțelegere pentru interesele vitale ale ambelor noastre țări și a obligațiilor deosebite ale Franței.

Colaborarea noastră nu exclude nici o altă înțelegere. Sunt convins că ea va rămâne și în viitor chezășia cea mai sigură a păcii".

Furtună violentă in Anglia

Arbori desrădăcinați. — Case dărămate. — Inundații. — Trei victime omenești

Londra, 4 (Rador). — **O furtună dintre cele mai puternice s'a abătut asupra Angliei în cursul nopții de Luni spre Marți.**

In sudul țării furtuna a doborît sute de stâlpi telegrafici, întrerupând legăturile cu capitala și cu restul țării.

Mii de arbori au fost scoși din rădăcini.

Vasul „Princess Josephine Charlette" neputând intra Luni seară în portul Dover, a trebuit să se înapoeze la Ostende.

Pagubele materiale sunt importante.

Se semnalează mai multe victime.

Intr'un cartier din Nordwood au fost omorîte trei persoane în urma surpării unui zid.

Vântul a atins viteza de 120 km. pe oră la Pembroke, în Wales, și de 100 km. la Londra.

Ploile torențiale ce au urmat după furtună au produs revărsarea râului Ondda. Mai multe cartiere din localitatea Tregaford, din Wales, sunt inundate.

Pe 20 km. în jurul acestei localități nu se mai poate circula pe șosea.

*

Londra, 4 (Rador). — **Furtuna năpraznică de astă noapte a făcut să se prăbușească mai multe maluri în apropiere de Lancastre. Circulația pe șosea este întreruptă în mai multe locuri.**

In nordul Angliei s'au revărsat numeroase râuri. Pe mai multe șosele circulația a fost complet întreruptă.

La Chester un arbore s'a prăbușit peste o casă. Un copil de șase ani a scăpat numai printr'o minune de a fi acoperit de dărâmături.

La Londra sunt deranjate peste 4.000 telefoane.

DIGURI SFARAMATE

Londra, 4 (Rador). — **Uraganul, care a bântuit noaptea trecută în Anglia, a provocat sfărâmarea digurilor de pe râul Rowa din Wales.**

Două persoane s'au înecat, iar peste 30 familii au rămas fără adăpost din cauza inundațiilor.

PE COASTA OLANDEI

Amsterdam, 4 (Rador).— **In cursul furtunii din timpul nopții de Luni spre Marți au fost scufundate trei vase în apropiere de Flissingen.**

Echipagiile au putut să fie salvate.

Presa engleză își exprimă simpatia față de Cehoslovacia

Londra, 4 (Rador). — *Ziarele engleze de Marți dimineață, examinează discuțiile din Camera Comunelor, exprimă diferite păreri, însă toate susțin propunerile guvernului britanic de a se acorda Cehoslovaciei un împrumut, socotind că această decizie este un semn de simpatie pentru această țară.*

„Times" este de părere că discuția asupra acordului dela Muenchen a fost cât se poate de severă cuprinzând toate criticile ce se puteau face. Guvernul nu are totuși nimic de temut, nici din partea parlamentului, nici din partea țării. Cei cari protestează mai tare contra injustiției făcută unei mici națiuni nu sunt cei mai buni amici ai ei. Un război n'ar fi putut nici să ajute, nici să salveze Cehoslovacia și, dacă ea n'ar fi avut ca punct de plecare apărarea contra unei agresiuni, ea n'ar fi avut nici garanți.

In ce privește declarația dela Muenchen, acelaș ziar scrie că între cele două țări — Anglia și Germania — nu poate să existe decât colaborarea sau război și că în ambele cazuri întreaga Europă ar fi implicată.

„Daily Telegraph" arată că discuțiile au dovedit că sunt lucruri ce pot fi regretate, dar că un singur lucru dă deplină satisfacție: evidența că toate popoarele, acelea din țările democratice ca și acelea din țările dictatoriale, vor pacea și au o repulsiune invincibilă pentru război. Acesta este un fapt foarte semnificativ.

Democrațiile, continuă ziarul de mai sus, trebuie să se arate acum capabile să facă sforțarea necesară a se pregăti în vederea viitoarei întâlniri. Acordul dela Muenchen ne-a asigurat o pauză în vederea unei sforțări naționale. Nouă ne revine sarcina de a nu neglija această șansă.

„News Chronicle" dă dreptate d-lui Duff Cooper și relevă slăbiciunea unei păci care impune tot mai multe înarmări.

„Daily Herald" cere ca guvernul să nu uite ultima tensiune și propune ținerea unei conferințe internaționale, care ar înlesni punerea la încercare a intențiunilor Germaniei și Italiei.

❖

Londra, 4 (Rador).— **Cercurile financiare engleze au reacționat favorabil la știrea că se va acorda o asistență financiară imediată Cehoslovaciei, ca un semn al simpatiei cu care este privită această țară.**

După cum se știe, este vorba de un credit garantat de statul englez de 10.000.000 lire sterline, care urmează a fi sporit ulterior la 30.000.000 lire.

Toate titlurile cehoslovace au înregistrat Marți sporuri substanțiale, în schimb lira sterlină a suferit o ușoară scădere în legătură cu importantul transfer pe care l-ar implica împrumutul pentru Cehoslovacia.

Textul ultimei note ungare la Praga

Budapesta, 4 (Rador) — *Agenția telegrafică ungară MTI transmite următorul comunicat :*

Intr'o notă remisă guvernului cehoslovac, de către ministrul Ungariei la Praga, în seara de 3 Octombrie, guvernul ungar și-a exprimat dorința ca negocierile cehoslovaco-ungare să se desfășoare într'o atmosferă amicală.

In acest scop, guvernul ungar a invitat guvernul din Praga să ia imediat următoarele măsuri:

1) punerea în libertate a tuturor deținuților politici ungari;

2) eliberarea imediată a tuturor soldaților unguri, care servesc în armata cehoslovacă, pentru ca aceștia să se poată întoarce la căminele lor;

3) organizarea unor detașamente locale sub comandament mixt pentru menținerea ordinei;

4) pentru a simboliza remiterea teritoriilor ce urmează să fie retrocedate, ocuparea de către trupele ungare a două orașe de frontieră sau a două alte localități.

Guvernul ungar propune să se înceapă negocierile la 6 Octombrie, ora 16, la Komarom.

Delegația ungară va fi prezidată de d. de Kanya, ministrul afacerilor străine.

Inceperea tratativelor

Serviciul special al „Universului"

Praga, 4 (Radio-Central). — Mâine, la ora 16, vor începe la Komarom tratativele între Cehoslovacia și Ungaria, în legătură cu problema minorităților ungare.

Șeful delegației ungare va fi d. Kanya, ministrul de externe.